

“525 KİTAB” SERİYASI İLƏ TƏRCÜMƏ ƏDƏBİYYATININ NƏŞRİ

Ələmdar Bayramov

*BDU, Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekani,
Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi kafedrasının dosenti,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru*

Ölkəmizin ilk özəl nəşriyyatlarından olan “Mütərcim” Nəşriyyat-Poliqrafiya Mərkəzi dünya ədəbiyyatının məşhur əsərlərinin tərcümə edilərək çapına böyük önəm verir. Nəşriyyat 2009-cu ildən həyata keçirdiyi layihə - “525 Kitab” seriyası çərçivəsində dünya ədəbiyyatından bir sıra dəyərli əsərlərin nəşrini həyata keçirmişdir. “Mütərcim” nəşriyyatı “525 Ktəb” seriyasının nəşrini Mədəniyyət Nazirliyi, Yazıçılar Birliyi və “525-ci qəzet”lə birgə həyata keçirir. Nəşriyyat seriya çərçivəsində 2009-cu ildə dünya ədəbiyyatından rus-amerikan şairi İosif Brodskinin şeirləri, Nobel nitqi və esselərindən ibarət toplunu çap etmişdir. Bu kitab seriya çərçivəsində buraxılan ilk kitabdır. İosif Brodski görkəmli rus və amerika şairi, esseist, dramaturq, tərcüməçi, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatıdır. İosif Brodskinin seriya çərçivəsində buraxılan kitabı “Odyssey Telemaka” adlanır. Bu, müəllifin bir şeirinin adıdır. Kitabdakı mətnləri Azərbaycan dilinə Səlim Babullaoglu çevirmişdir. Tərcüməçi müəllifin üslubunu, eləcə də onun şeirlərinin metrik və qafiyə sistemini qoruyub-saxlamağa müvəffəq olmuşdur. “525 Kitab” seriyası ilə dünya ədəbiyyatından çap edilən ikinci kitab da Nobel mükafatı almış yazıçıya məxsusdur. Belə ki, 2009-cu ildə seriya çərçivəsində türk yazıçısı Orxan Pamukun kitabı nəşr edilmişdir. Kitaba Orxan Pamukun “Atamın çemodanı” (“Babamın bavulu”) adlı Nobel mühazirəsi (tərcümə: Səlim Babullaoglundur) və “Gizli üz” (tərcümə Arif Əmrahoglu və Paşa Əlioglundur) kinossenarisi daxil edilib.

“525 Kitab” seriyası ilə dünya ədəbiyyatından nəşr edilən daha bir kitab müasir gürcü ədəbiyyatının görkəmli simalarından Şota İtaşvilinin “Veriya bağçasındaki kafe” kitabıdır. Kitaba müəllifin müxtəlif mövzularda yazılmış şeirləri, bir poeması, məqaləsi və “Öyrənməsən Öyrətməyəcəksən... Şota İtaşvili ilə Səlim Babullaoglundun Bakı-Tiflis qatarındaki söhbəti” adlı müsahibəsi daxil edilmişdir. Kitabdakı mətnləri Azərbaycan dilinə Səlim Babullaoglu, İmir Məmmədli və Əsəd Cahangir tərcümə

etmişdir. Seriya ilə 2010-cu ildə daha bir Nobel mükafatçısı – görkəmli rus şairi Boris Pasternakın “Misranın sahibi hisslər olanda” şeirlər kitabı nəşr edilmişdir. Kitaba müəllifin seçmə şeirləri toplanmışdır. Kitabda toplanmış şeirləri rus dilindən Azərbaycan dilinə xalq yazıçısı Anar və Səlim Babullaoglu tərcümə etmişdir. Bu kitab Boris Pasternakın Azərbaycan dilində nəşr edilmiş ilk kitabıdır. 2010-cu ildə “525 Kitab” seriyası ilə dünya ədəbiyyatının daha bir nümayəndəsinin – tanınmış İran şairi Söhrab Sipehrinin kitabı nəşr edilmişdir. Kitab “Suyun ayaq səsi” adlanır. Kitaba müəllifin seçmə şeirləri və bir poeması daxil edilmişdir. Mətnləri fars dilindən Azərbaycan dilinə Məsiəğa Məmmədli çevirmişdir. Kitabın redaktoru filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əliş Mirzallıdır.

“525 Kitab” seriyası ilə dünya ədəbiyyatından nəşr edilən növbəti kitab fransız şairi Mişel Uelbekin şeirlər kitabıdır. Mişel Uelbekin “Mütərcim” nəşriyyatının “525 Kitab” seriyası ilə buraxılan kitabı “Sağ qalma” adlanır. Şeirlər orijinaldan deyil, ikinci dildən – rus dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə edilmişdir. Tərcüməçilər Səlim Babullaoglu, Adil Mirseyid və Pərviz Yusifdir.

“Mütərcim” nəşriyyatının çapdan buraxdığı bu kitabların hər biri peşəkar redaktəsi, tərcümənin keyfiyyəti, müəllif seçimi ilə xüsusilə fərqlənir.